Ügyszám: 433/K/2008-3.

Tisztelt [...]!

Ön állásfoglalásomat kérte pályázók adatainak nyilvánosságáról, nyertes pályázók adataira vonatkozó adatigénylés teljesíthetőségéről.

Az adatvédelmi biztos eddigi gyakorlata alapján kialakított állásfoglalásomról az alábbiakban tájékoztatom:

A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) 2. §-a határozza meg a közérdekű adat, a közérdekből nyilvános adat és a személyes adat fogalmát. A pályázók adatai eltérő jogi megítélés alá esnek attól függően, hogy milyen szervezetről illetve személyről van szó.

Amennyiben a pályázó közfeladatot ellátó szervnek minősül, akkor a rá vonatkozó adatok közérdekű adatok és nyilvánosak [Avtv. 19. § (1-3) bekezdés].

Ha a pályázatot társadalmi szervezet, gazdasági társaság nyújtja be, akkor ezek adatai egyéb magánadatok, amelyek bizonyos esetekben nyilvánosak. A társadalmi szervezetek, alapítványok - bár tevékenységük társadalmilag hasznos és fontos - nem tekintendőek az Avtv. szerinti közfeladatot ellátó szerveknek. Kivételt jelentenek ez alól azok a szervezetek, melyek jogszabály által meghatározott közfeladatot látnak el (pl. egyes közalapítványok, kamarák). Ebből következően a nem közfeladatot ellátó szervekre – így a társadalmi szervezetekre, alapítványokra vonatkozó adatok - nem közérdekű adatok. Viszont a rájuk vonatkozó jogi szabályozás bizonyos adatkörben – így a nyilvántartásba vételt, a pályázati döntéseket illetően – biztosítja a nyilvánosságot. Ezek az adatok tehát közérdekből nyilvános adatnak minősülnek.

A pályázók magánszemélyek, egyéni vállalkozók is lehetnek. Ha az adatok valamely természetes személlyel kapcsolatba hozhatóak, akkor azok személyes adatnak minősülnek. Személyes adatnak tekintendőek a szervezetek képviselőinek, kapcsolattartóinak neve, elérhetősége is. Személyes adat akkor kezelhető – beleértve annak nyilvántartását, tárolását, felhasználását, nyilvánosságra hozatalát is – ha törvény ezt elrendeli, vagy az érintett hozzájárul. Személyes adat tehát alapvetően nem nyilvános, de törvény előírhatja személyes adat nyilvánosságát, illetve az érintett is hozzájárulhat ehhez [Avtv. 3. §-ának (4) bekezdése].

Ha törvény személyes adat nyilvánosságáról rendelkezik, akkor az adat közérdekből nyilvános adatnak tekintendő, továbbá ebbe a kategóriába tartozik minden egyéb nyilvános magánadat, cégadat (Avtv. 2. §-ának 5. pontja).

A közérdekű adatokat és közérdekből nyilvános adatokat mint nyilvános információkat igény esetén kötelező közölni, de kérés nélkül is közzétehetőek, a jogszabályokban előírt körben pedig kötelezően közzéteendőek. A nyilvánosság határát az üzleti titok jelentheti a jogosult jogszerű pénzügyi, gazdasági vagy piaci érdekeire tekintettel.

Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. tv. (a továbbiakban: Áht.) meghatározott adatok közzétételére vonatkozó kötelezettséget ír elő, e kötelezettségnek az ESZA Kht. eleget is tesz. E közzétételi kötelezettség azonban nem értelmezhető úgy, hogy csak a közzétett adatok nyilvánosak. Különbséget kell tenni a közzététel és a nyilvánosságra hozatal, illetve az egyedi adatigénylés alapján történő hozzáférhetővé tétel és a „pro-aktív", külön kérés nélküli közzététel között. E vonatkozásban a nyilvános adatok köre tágabb a közzétett adatok körénél. Vagyis helytelen az olyan értelmezés, mely szerint csupán honlapon közzétett adatok minősülnek nyilvánosnak és bárki által megismerhetőnek.

Az Áht. általános alapelve, hogy a költségvetés felhasználására, továbbá a költségvetésre, állami vagyonra és ezek változására vonatkozó adatok nyilvánosak, egy meghatározott adatkör pedig közzéteendő.

A ”pro-aktív” közzététel a pályázati rendszer jogszerű és hatékony működésének egyik garanciája lehet, ami a pályázók érdekét is szolgálja. Mivel közpénzek felhasználásáról van szó, ennek során az átláthatóság, ellenőrizhetőség mint közérdek kiemelt fontosságú. A közérdekű adatok nyilvánosságához és a személyes adatok védelméhez fűződő alkotmányos jogoknak ezért egymásra tekintettel kell érvényesülniük.

Tisztázandó, hogy az Áht. alapján közzéteendő információkon kívül mely adatok nyilvánosak a fejezeti kezelésű előirányzat felhasználása, a pályázati eljárás során. Az Avtv. 19. §-ának (1-4) bekezdésében deklarált nyilvánosság csak a közfeladatot ellátó szervekre, továbbá az ilyen szervek feladat- és hatáskörében eljáró személyekre vonatkozik. Az Avtv. 19. §-ának (5) bekezdése pedig lényegében közszolgáltatókra utal.

A közelmúltban hatályba lépett, közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló 2007. évi CLXXXI. tv. 5. §-a meghatározza a közzéteendő adatkört, továbbá – az Ön levelében foglaltakkal ellentétben - a 3. § ezen túl is közérdekből nyilvános adattá minősíti *„a pályázattal, a pályázati eljárással, a támogatási döntéssel összefüggésben kezelt, közérdekű adatnak és különleges adatnak nem minősülő adat”*-ot. Tehát mindezen, pályázatokkal kapcsolatos adat nyilvános és bárki által megismerhető, ide nem értve a Ptk. 81. §-a szerinti üzleti titkot és az Avtv. 19/A. §-a szerinti, döntés megalapozását szolgáló adatokat. Megjegyzem, e törvény meglehetősen tágan, pontatlanul határozza meg a nyilvános adatok körét. Nem feltétlenül indokolt például a természetes személy pályázó adatai közül a születési dátum, az anyja leánykori neve vagy az adóazonosító jel nyilvánossága. E törvényi rendelkezést meg fogom vizsgálni abból a szempontból, hogy mennyiben felel meg a személyes adatok védelméhez fűződő jognak.

Célszerűnek tartom a pályázati regisztráció során a pályázók tájékoztatását arról, hogy adataik nyilvánosak, mivel a jogszabály így rendelkezik. Értelemszerűen így nem szükséges a természetes személyek kifejezett hozzájárulása sem az adatkezeléshez, mivel a jogalapot törvény biztosítja.

Felhívom a figyelmet, hogy közérdekű adatra és közérdekből nyilvános adatra vonatkozó adatigénylés esetén az Avtv. 20. §-a szerint illetve a közérdekű adatigénylés rendjéről szóló szabályzat szerint kell eljárni. A nyilvános adatokról való tájékoztatás nem adattovábbításnak (Avtv. 2. § 10. pont), hanem közérdekű adatigénylés teljesítésének tekintendő (Avtv. 2. § 11. pont).

Budapest, 2008. április 21.

Üdvözlettel,

Az adatvédelmi biztos jogkörében eljárva:

Dr. Szabó Máté

az állampolgári jogok országgyűlési biztosa